

ÁLYKTUN VELFERÐARNEFNDAR

Heilbrigðisþjónusta

Sjálfstæðisflokkurinn vill tryggja öllum landsmönnum bestu heilbrigðisþjónustu sem völ er á.

Markmið nágildandi laga um heilbrigðisþjónustu er að allir landsmenn eigi kost á fullkornustu heilbrigðisþjónustu, sem á hverjum tíma eru tók á að veita.

Sjálfstæðisflokkurinn vill að þetta markmið verði ávallt haft að leiðarljósi við alla ákvarðanatöku varðandi heilbrigðiskerfið; bæði vegna einstaklinga sem og veitenda þjónustunnar. Áherslu ber að leggja á rekstur heilbrigðisstofnana um land allt þannig að hægt sé að veita sem flestum nauðsynlega heilbrigðisþjónustu þar með talið fæðingarþjónustu í heimabyggð. Þegar slíku verður ekki við komið vegna smæðar samfélaga er brýnt að aukakostnaður vegna slíks verði ekki lagður á fæðandi konur og fjölskyldur þeirra. Bæta þarf tengingu og samstarf milli Landspítala og annarra heilbrigðisstofnana um land allt.

Mikilvægt er að auka og einfalda fjarheilbrigðisþjónustu svo allir geti nýtt sér hana, sem og bráðaþjónustu utan spítala. Styðja þarf við þá sjúklinga, sem ekki geta fengið þjónustu í heimabyggð m.a. með sjúkrahóтели, heimahjúkrun eða heimaþjónustu. Afar brýnt er að stórefla sjúkraflug og tryggja að slík þjónusta sé ætíð til taks í hinum dreifðu byggðum, m.a með rekstri sjúkraþyrlna og tryggja að viðbragðstími sé ásættanlegur.

Mikilvægt er að ríkið tryggi rekstrargrundvöll heilbrigðisstofnana á sama tíma og gætt er að hagræðingu. Horft verði til fjölbreyttari rekstrarforma og stuðlað að nýsköpun.

Heilbrigðisstefna

Sjálfstæðisflokkurinn vill móta heilbrigðisstefnu á breiðum grunni með skýra framtíðarsýn og huga að menntun heilbrigðisstarfsfólks með tilliti til þarfa samfélagsins.

Leggja þarf fram ítarlega heilbrigðisáætlun sem tekur til skipulags þjónustunnar til að tryggja valfrelsi, bæta aðgengi og stytta biðlista. Áætlunin þarf að taka til fjárfestinga í innviðum og mannauði, fjármögnunar þjónustunnar, greiðsluþátttöku almennings, menntunar heilbrigðisstarfsfólks, starfsmannastefnu og vísindarannsókna auk annarra þátta í samræmi við ályktun Alþingis frá 31. maí 2017. Tryggja þarf sjúklingum og aðstandendum þjónustu innanlands meðal annars með því að semja við sjúkrastofnanir um augnaðgerðir, liðskipti og aðrar aðgerðir. Tryggt verði að ábyrgð á aðgerðum framkvæmdum af einkaaðilum eða sjálfstæðum sjúkrastofnunum verði ekki velt yfir á almenna heilbrigðiskerfið.

Við mótun áætlunarinnar skal hafa einstaklingsmiðaða þjónustu að leiðarljósi. Mikilvægt er að mæta skjólstæðingum á fyrsta þjónustustigi. Bregðast þarf við vaxandi þörf fyrir heilbrigðisstarfsfólk. Mikilvægt er að auka aðsókn ungs fólks í greinar innan þess og að koma í veg fyrir skort vegna útstreymis mannauðs frá landinu og í aðrar ótengdar starfsgreinar.

Gera þarf öllum heilbrigðisstéttum kleift að stunda sjálfstæðan rekstur.

Lyfja og sjúkrakostnaður

Sjálfstæðisflokkurinn vill lækka lyfja- og sjúkrakostnað einstaklinga en tryggja jafnframt kaup á nýjum og þróuðum lyfjum. Verslun á lausasölulyfjum verði gerð frjáls.

Lækka þarf enn frekar þakið á kostnaði þeirra sem mest þurfa á heilbrigðisþjónustu að halda með því að koma á einu samræmdu greiðsluþátttökukerfi. Tryggja þarf jafnræði í almenna sjúkratryggingakerfinu þar sem tekið er mið af þörfum landsbyggðarinnar.

Nýr Landsspítali

Sjálfstæðisflokkurinn vill áframhaldandi uppbyggingu Landspítala (LSH). Lokið verði þeirri uppbyggingu á Landspítalalóð sem er komin á framkvæmdastig og tengist núverandi starfsemi. Farið verði tafarlaust í staðarvalsgreiningu fyrir framtíðaruppbyggingu sjúkrahúsþjónustu með öryggi og sterkari samgönguleiðum að leiðarljósi. Þannig verði horft til nýrra og breyttra þarfa, fleiri valkosta fyrir starfsmenn og sjúklinga og hugsanlega annars konar sérhæfingu á næstu áratugum.

Skipa þarf sérstaka stjórn yfir LSH til stuðnings við stjórnendur og eftirfylgni með eigendastefnu spítalans. Samhliða uppbyggingu Landspítala verði aðferðir við fjármögnun og rekstur sjúkrahúsa endurskoðaðar.

Heilsugæslan

Sjálfstæðisflokkurinn vill efla heilsugæsluna.

Sjálfstæðisflokkurinn telur mikilvægt að nýta betur möguleika á fjölbreyttum rekstrarformum innan heilbrigðisþjónustunnar með áherslu á skýrar gæðakröfur samhliða jafnræði í greiðslum óháð rekstrarformi. Einkareknar heilsugæslustöðvar hafa þegar sannað ágæti sitt á síðustu misserum. Halda skal áfram að bjóða út starfsemi heilsugæslunnar til að auka aðgengi, hagkvæmni og skilvirkni. Veitendum heilbrigðisþjónustu verði í auknum mæli gert kleift að starfa sjálfstætt. Tryggja þarf þverfaglega þjónustu innan heilsugæslunnar til að bæta þjónustu í nærumhverfi.

Málefni eldri borgara

Sjálfstæðisflokkurinn vill auka aðstoð við aldraða, auka heimaþjónustu og fjölga hjúkrunarheimilum um allt land.

Landsfundur telur nauðsynlegt að breyta fyrirkomulagi dvalar- og hjúkrunarheimila þannig að heimilismenn greiði milliliðalaust fyrir þá þjónustu sem þeir fá að undanskilinni heilbrigðisþjónustu og umönnun, sem þá er greidd af ríkinu með daggjöldum til heimilanna. Af þessu leiðir að vasapeningakerfi til eldri borgara verði lagt af. Mikilvægt er að fjölga hjúkrunarrýmum, þar sem þörfin er brýnust. Einnig er mikilvægt að efla heimaþjónustu og heimahjúkrun eldri borgara. Heimaþjónusta taki mið af aldri og þörf og verði veitt samkvæmt viðurkenndu þjónustumati. Áhersla verði

lögð á að eldri borgarar geti búið sjálfstæðu lífi á eigin heimili sem lengst. Sveitarfélög þurfa að vera undirbúin fyrir fjölgun eldri borgara og mæta búsetuþörf þeirra.

Brýnt er að bæta tannheilsumál eldri borgara með aukinni þátttöku Sjúkratrygginga Íslands. Brýnt er að hrinda eftirfarandi í framkvæmd:

- að aldraðir á dvalar- og hjúkrunarheimilum haldi fjárhagslegu sjálfstæði sínu og þjónustusamningur milli aðila verði gerður
- að tekjur og lífeyrisgreiðslur undir viðmiðunarmörkum skerði ekki greiðslur TR til 67 ára eldri
- að Sjúkratryggingar Íslands taki meiri þátt í kostnaði vegna kaupa heyrnartækja aldraðra
- að 45% skerðingarprósenta almannatrygginga verði lækkuð í áföngum og færð niður í 40% á þessu ári
- að hið almenna frítekjumark verði hækkað úr 25 þús. kr. upp í 50 þús. kr. á mánuði
- að aldraðir geti selt eða leigt húsnæði sitt án þess að andvirðið skerði greiðslur frá TR. Það felur í sér að þeir greiða skatta og skyldur af eignasölunni en verður ekki íþyngt umfram aðra þegna þjóðfélagsins.

Sjálfstæðisflokkurinn vill sveigjanleg starfslok

Sjálfstæðisflokkurinn leggur áherslu á aukna virkni aldraðra og að styðja þá til þátttöku í samfélaginu. Eldri borgarar geti tekið þátt í störfum eftir getu og vilja. Mikilvægt er að einstaklingum gefist tækifæri til sveigjanlegra starfsloka án þess að það hafi neikvæð áhrif á lífeyrisréttindi þeirra. Heimilt verði að fresta töku lífeyris umfram lögbundinn lífeyrisaldur gegn hækkun lífeyris og að sama skapi verði heimilt að flýta töku lífeyris gegn lækkun lífeyris. Vegna bættrar heilsu og langlífis verður nauðsynlegt að hækka lífeyrisaldur í fyrsta áfanga úr 67 árum í 70 ár.

Málefni fólks með skerta starfsorku

Sjálfstæðisflokkurinn vill endurskoða bætur almannatrygginga í heild.

Nauðsynlegt er að endurskoða bætur almannatrygginga í heild sinni út frá þeirri grunnforsendu að öllum séu tryggðar lágmarkstekjur til lífsviðurværis án þess að dregið sé úr hvatanum til sjálfsbjargar.

Auk þess skal styrkja einstaklinginn til sjálfsbjargar og fjölga möguleikum hans til þess að bæta kjör sín. Auk þess þarf að fjölga endurhæfingarúrræðum og tryggja að þeir sem ekki fá endurhæfingu á ríkisstofnun geti sótt þá þjónustu á almennum markaði með niðurgreiðslu úr ríkissjóði.

Frítekjumörk vegna atvinnutekna, fjármagnstekna og greiðslna úr lífeyrissjóðum þurfa að hækka, sérstaklega hjá fólki sem er á endurhæfingar- eða örorkulífeyri og auðvelda komu þess aftur út á vinnumarkaðinn að endurhæfingu lokinni. Króna á móti krónu

skerðing viðgengs enn þá hjá þeim sem eru á örorkulífeyri. Þá skerðingu ber að afnema nú þegar. Afnema skal tekjutengingu örorkulífeyris við maka vegna heimilisuppbóta. Sjálfstæðisflokkurinn vill tryggja öllum tækifæri til þátttöku á vinnumarkaði þrátt fyrir sjúkdóma/fötlun.

Tryggja þarf að allir sem verða fyrir skerðingu á starfsgetu vegna sjúkdóma og/eða slysa, fái tækifæri til starfsendurhæfingar þegar læknisfræðilegri meðferð og endurhæfingu er lokið. Skapa þarf ný atvinnutækifæri, t.d. með hlutastörfum við hæfi samkvæmt réttlátu mati á starfsgetu fyrir viðkomandi einstaklinga, og auðvelda atvinnuþátttöku á almennum vinnumarkaði. Þannig er öllum óháð stöðu, tryggð viðeigandi aðlögun. Hið opinbera þarf að leiða þessa vinnu ásamt hinum almenna vinnumarkaði.

Sjálfstæðisflokkurinn vill auka sjálfstæði fatlaðra einstaklinga.

Allir fatlaðir einstaklingar hafi val um að stýra þjónustu sinni sjálfir, t.d. með notendastýrðri persónulegri aðstoð (NPA).

Heilbrigði allra

Sjálfstæðisflokkurinn vill tryggja forræði allra yfir eigin líkama.

Það er sjálfsagt frelsismál að konur hafi fullt forræði yfir eigin líkama. Því ætti staðgöngumæðrun að vera leyfð. Löggjöf um þungunarrof er íþyngjandi fyrir konur. Konur ættu ekki að þurfa rökstudda greinargerð tveggja sérfræðinga þegar ein dugar til þess að þungunarrof á félagslegum forsendum megi fara fram. Sjálfstæðisflokkurinn vill að blóðgjafar séu metnir á grundvelli heilsufars óháð kynhneigð.

Byrlun nauðgunarlyfja (svefn og/eða svæfingarlyfja) er tilraun til nauðgunar, líkamsmeiðinga og/eða eitrunar. Heilbrigðiskerfið og löggæsla þurfa að taka fastar á þessum málaflokki með að framfylgja rétti fórnarlamba.

Jöfn tækifæri allra

Sjálfstæðisflokkurinn vill jöfn tækifæri.

Það er markmið Sjálfstæðisflokksins að stuðla að jafnri stöðu og jöfnum tækifærum einstaklinga óháð uppruna, þjóðerni, stétt, tungumáli, litarhætti, trúarbrögðum, lífs- eða stjórnmalaskoðun, kyni, kynhneigð, kyngervi, aldri, fötlun, holdafari, líkamsgerð, heilsufari, atgervi eða annarri stöðu. Með því að stuðla að jöfnum tækifærum er lagður grunnur að velferð einstaklinga, fjölskyldna, atvinnulífs og samfélags. Enn fremur þarf að stórauka fræðslu og vitundavakningu innan heilbrigðiskerfisins um málefni og þarfir hinseginfólks. Mikilvægt er að hvetja báða foreldra til að nýta rétt sinn til fæðingarorlofs með því m.a. að hækka hámarksgreiðslur úr fæðingarorlofssjóði. Taka þarf til endurskoðunar vinnubrögð og verkferla í málefnum trans- og intersex fólks í heilbrigðiskerfinu.

Sérstaklega þarf að gera nauðsynlegar lagabreytingar sem endurspeglar mannréttindi þessara hópa.

Forvarnir og heilsuefling

Leggja ber áherslu á forvarnir og heilsueflingu á öllum sviðum og stuðla að heilbrigðari lífsháttum.

Mótuð verði stefna í baráttunni við lífsstílstengda sjúkdóma og þar sett fram ákveðin mælanleg markmið fyrir næstu 5 og 10 ár. Leggja ber áherslu á fræðslu um ávinning hreyfingar og hollra lifnaðarháttanna allra landsmanna. Ákveðnir sjúkdómar verði settir í forgang.

Veita þarf verðandi foreldrum heildstæða þjónustu, fræðslu og stuðning í gegnum barneignarferlið í þeim tilgangi að bæta öryggi og líðan þeirra og styðja við þau í foreldrahlutverkinu með aukinni foreldrafræðslu og uppeldisráðgjöf. Góð tengslamyndun barns við báða foreldra sína hefur jákvæð áhrif á þroska og líðan þeirra frá upphafi og dregur úr líkum á hegðunar- og tilfinningalegum vandamálum hjá þeim síðar á ævinni. Sjálfstæðisflokkurinn vill leggja áherslu á að fjölga úrræðum fyrir ungt fólk í vanda. Setja þarf á laggirnar úrræði sem koma í veg fyrir að börn og ungmenni endurtaki afbrot. Vinna þarf áætlun um aðgerðir gegn ofbeldi. Styrkja þarf samvinnu almennings, frjálsra félagasamtaka og heilbrigðiskerfis og tryggja aðgengi að stuðningsúrræðum.

Bætt geðheilbrigði

Leggja ber áherslu á forvarnir í geðheilbrigðismálum með stórauðni átaki. Halda þarf áfram að auka þjónustu heilsugæslunnar til að sinna fyrsta stigs þjónustu við einstaklinga með geðræn vandamál. Fella þarf þjónustu sjálfstætt starfandi sálfræðinga undir í sjúkratryggingar.

Standa þarf vörð um geðheilbrigði aldraðra og annarra hópa sem hættir við að einangrast félagslega og það starf sem félagasamtök hafa unnið með góðum árangri til margra ára.

Helmingur þeirra sem fara á örorku fyrir 35 ára aldur eru í þeirra stöðu vegna geðrænna erfiðleika. Geðheilbrigðiskerfið þarf að grípa viðkomandi einstaklinga fyrir og koma þeim til aðstoðar með gagnreyndum aðferðum.

Líta þarf á fíkn sem heilbrigðisvanda en ekki löggæsluvanda. Tryggja þarf endurhæfingu fíknisjúklinga og auðvelda þeim endurkomu í samfélagið. Skapa þarf úrræði fyrir fíkla með skaðaminnkun að leiðarljósi svo sem með eflingu nálaskiptaverkefna og uppbyggingu verndaðra neyslurýma að fyrirmynd Svisslendinga.

Rafrettur

Mikilvægt er að setja sérlög fyrir rafrettur að evrópskri fyrirmynd.

Meðferðarúrræði

Þörf er á endurskoðun á meðferðarúrræðum hérlendis. Ríkisstyrkt meðferðarúrræði þurfa að tryggja að boðið sé upp á bæði kynjaskiptar og aldurskiptar meðferðir, til að sporna við kynferðislegu áreiti í meðferð.

Húsnæðismál

Sjálfstæðisflokkurinn vill að allir geti eignast sitt eigið húsnæði. Sjálfstæðisflokkurinn vill fjölbreytt og hagkvæm húsnæðisúrræði fyrir alla.

Miklu máli skiptir að aðgerðir hins opinbera, ríkis og sveitarfélaga á sviði húsnæðismála, stuðli að auknu framboði húsnæðis og lækkun byggingarkostnaðar þannig að stöðugleiki og eðlilegt jafnvægi náist á sem skemmstum tíma á fasteignamarkaði. Spornað sé gegn því að sértækar aðgerðir hins opinbera ýti undir eftirspurn og þar með hærri húsnæðiskostnað.

Til að auðvelda ungu fólki kaup á sínu fyrsta íbúðarhúsnæði þarf að leita leiða til að lækka byggingarkostnað og auka framboð á íbúðum sem henta við upphaf búskapar.

Það er sérstakt markmið að auðvelda ungu fólki sín fyrstu kaup með skattalegum og vaxtalegum hvötum til sparnaðar til að standa undir útborgun við fyrstu kaup. Þessi úrræði skal festa varanlega í sessi.

Sjálfstæðisflokkurinn mun beita sér fyrir að fjarlægja þær mörgu hindranir sem eru á vegi ungs fólks sem eignast vill íbúðarhúsnæði. Hvetja skal sveitarstjórnir til að auka framboð lóða og lækka gjaldtöku á nýbyggingar og afnema skal afskipti hins opinbera af greiðslumati og ábyrgðum á lánnum vegna húsnæðiskaupa. Fella ber niður stimpilgjöld.

Skapa þarf skilyrði fyrir heilbrigðan leigumarkað þar sem langtímahugsun er höfð að leiðarljósi. Það skapar heilbrigt leiguhverfi og lágt leiguverð.